

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 espalach szerokość espalu 45 mm) po 72 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginalne” po słotkach 2 — za 1 mm w 1 espalu (szerokość espalu 45 mm).

Rok V.

Nr. 303.

Kraków, czwartek 30 grudnia 1943

Nie zamówione przez Reinsche rekopies będą swobodnie autorom jedynie przy dotarciu do portu zwrot tego prenumerata miesięczna 6 zł a odnowieniem do domu 6 zł. W Rzeczy i dopłata portu 750 zł. W Gub. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe Konto czekowe: Warszawa 658

Udaremnione próby przełamania

Sprawozdanie sytuacyjne z frontu wschodniego.

Berlin, 29 grudnia. Agencja „Telepress” dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o położeniu na wschodnim froncie:

W wielkiej bitwie zimowej pod Żytomierzem bolszewicy również wczoraj rzucili główną masę swych formacji czołgów na południe od autostrady Kijów—Żytomierz z zadaniem przełamania linii niemieckich w kierunku południowym i południowo-zachodnim. W toku bardzo ciężkich, przeciągających się przez cały dzień walk, przyczem doszło do wielkich bitew czołgów, obrońcy niemieccy dzięki elastycznej taktyce zdołali wszędzie powstrzymać napór bolszewików i udaremnić jakiegokolwiek przełamania. Okrężone przejściowo części formacji niemieckich zdołały wszędzie wyważyć sobie drogę odwrotu do własnych linii, zabierając ze sobą całą broń i wszystkie sprzęty, przyczem bolszewicy ponieśli poważne krwawe straty. Próby bolszewików sforsowania niemieckiej pozycji znajdującej na południowy wschód od Żytomierza załamały się w energicznym ogniu obronnym baterii niemieckich. Również dalsze strzelców sowieckich, wysłane do bitwy na wschód i północny wschód od miasta, w czasie swych ataków na linie niemieckie poniosły krwawą klęskę.

Mimo trudnych warunków atmosferycznych w dniu wczorajszym przylądowały się do bitwy obronnej w rejonie autostrady również niemieckie formacje samolotów bojowych i bliskiego wsparcia. Dzięki nieprzerwanemu akcjom rozbiły one kilka pozycji przygotowanych czołgów sowieckich i w śmiałych atakach zniżyły zadaty wielkie straty formacjom strzelców sowieckich. Bronia armii lądowej i ogniem eskadr samolotów bojowych niemieckiego lotnictwa zniszczono w rejonie Żytomierza ogółem 36 czołgów.

Na północ od Kirowogrodu niemieckie przedsięwzięcie wypadowe mimo silnego oporu sowieckiego przyniosło poważne sukcesy. W wyniku niespodziewanego wypadu niemieckiej piechoty i oddziałów pancernych na głęboką flankę wysuniętego naprzód jezuka frontu sowieckiego zdołano linie niemieckie znacznie przesunąć w kierunku wschodnim i w ten sposób poważnie je skrócić. Bolszewicy stracili wskutek tego przedsięwzięcia licznych jeńców i poważne ilości materiałów wojennych.

Również na północny zachód od Rieczycy atak niemiecki, mimo coraz bardziej wzrastającego oporu sowieckiego, poczynił dalsze korzystne postępy. Wszystkie próby bolszewików, celem powstrzymania w przeciwnym kierunku posuwających się wojsk niemieckich, rozbito ogniem szybkiej baterii odwodowych i artylerii czołowej. Łącznie na tym obszarze zdobyto 14 czołgów i 32 działka wszelkiego typu.

W rejonie Witebsk—Nowel również wczoraj szalała dalej bitwa obronna z niezmniejszoną gwałtownością. Bolszewicy, rzucając bardzo znaczne siły piechoty i czołgów, starali się przełamać w kierunku na Witebsk. Po przejściowych początkowych sukcesach uderzenie sowieckie powstrzymano w głębi rejonu kołowego, a dzięki energicznemu przeciwatakowi niemieckich grenadierów pancernych odrzucono ponownie

dużo oddziały czołgów sowieckich, które wysunęły się naprzód. Dalsze lokalne włamanie na rozległym froncie obronnym albo oczyszczono dzięki natychmiastowemu przeciwuderzeniu lokalnych rezerw niemieckich, albo skutecznie zaryglowano.

Ogółem w ciągu wczorajszego dnia bitwy obronnej zdobyto lub zniszczono 19 czołgów sowieckich.

Rozbudowa nowej armii włoskiej.

Madryt, 29 grudnia. Urzędowy komunikat z głównej kwatery Mussoliniego, według którego od początku grudnia walczy na froncie południowo-włoskim okragło 14.000 Włochów, wywołał we Włoszech żywe zadowolenie.

W tych 14.000 ludzi widzą już przednie

Zagadnienie drugiego frontu

Stambul, 29 grudnia. Półoficjalny dziennik „Ulus” omawia w dwóch artykułach zagadnienie drugiego frontu. Jeden z tych artykułów napisany przez posła Atay nawiązuje do nominacji Eisenhowera naczelnym dowódcą aljanców sił zbrojnych w Europie. Atay pisze, że w tym zakresie są decydujące dla Anglo-Amerykanów dwa pytania:

1) Skrócenie wojny łącznie z wypełnieniem przyrzeczeń, złożonych Światom.

2) Uwzględnienie wielkiego niebezpieczeństwa niepowodzenia.

Atay podkreśla, że Niemcy dzięki

wszystkim posiadanym przez siebie środkom są przygotowane do obrony ewentualnej akcji lądowania aliantów. Pomimo ciężkich ataków powietrznych aliantów na miasta niemieckie — jak podkreśla Atay — niemiecka siła oporu, jak również organizacja niemieckiego oporu we Włoszech nie doznała żadnych szkód. Świadomość tego jest decydującym czynnikiem, wpływającym na dotychczasową powściągliwość aliantów wobec silnego nacisku sowieckiego.

Posel Atay stwierdza, że o postępowaniu Anglii decyduje pozostanie zrozumienie, że opinia publiczna Wielkiej Brytanii nie mogłaby spokojnie przyjąć powtórzenia się Dunkierki. Tego rodzaju refleksje, pisze w zakończeniu Atay, zmuszają aliantów do zdecydowania się na podjęcie lądowania na kontynencie dopiero po gruntownym przygotowaniu.

Posel Esmer pisze w drugim artykule, że na konferencjach w Moskwie i w Teheranie postanowiono wprowadzić zasadniczo utworzyć drugi front jako najskuteczniejszy środek dla skrócenia wojny. Roosevelt jednak dał obecnie do poznania, że należy unikać wszelkiego pośpiechu.

Esmer stwierdza, że Niemcy są doskonale przygotowane do obrony ewentualnej akcji lądowania. Wobec tego w dalszym ciągu nie da się przewidzieć terminu utworzenia drugiego frontu.

Aljanci stracili dotychczas na Pacyfiku 170.000 ludzi w poległych.

Marynarka japońska umacnia swoje pozycje strategiczne.

Tokio, 29 grudnia. Minister marynarki Szimada w swym sprawozdaniu na temat sytuacji w wojnie morskiej, wygłoszonym w poniedziałek przed Izba reprezentantów, oświadczył:

„Marynarka cesarska nieprzerwanie umacnia swoje pozycje strategiczne na rozległym obszarze, obejmującym całą Wielką Wschodnią Azję, ocean Spokojny i ocean Indyjski. Marynarka czyni również największe wysiłki w kierunku rychłego wykorzystania przebogatych skarbów naturalnych, znajdujących się w promieniu rejonu ekspansyjnego naszej siły wojennej”.

Szimada nakreślił następnie przebieg kampanii floty na oceanie Indyjskim i Spokojnym oraz wojny lądami podwodnymi w okresie od października br. Odnosnie do operacji na oceanie Indyjskim oświadczył on, że formacje lotnictwa marynarki w ścisłym współdziałaniu z siłami armii lądowej dokonały wielokrotnych ataków na pozostawione bazy aliantów i stale ściśle kontrolowały okupowane obszary. Co do operacji na północnym Pacyfiku Szimada stwierdził, że jednostki floty w ścisłym współdziałaniu z formacjami armii lądowej umocniły swoje stanowiska i energicznie kontynuowały swoje przygotowania do ofensywy na lądzie, na morzu i w powietrzu.

Co się tyczy walk na południowym Pacyfiku, minister zwrócił uwagę na niszczące ataki powietrzne dokonane przez lotnictwo marynarki przeciwko bazom aljanców w Australii. Stwierdził on, że we wschodniej części Nowej Gwinei wysadzono tam na ląd formacje wraz z oddziałami lotnictwa, które pracują w łączności z jednostkami armii lądowej, atakują aliantów, przyczem Finschhafen stanowił centrum operacji.

Minister marynarki podkreślił następnie wspaniałe sukcesy, uzyskane w dwóch ostatnich miesiącach i wskazał na to, że jednostki nadwodne marynarki i formacje lotnictwa w ciągu jednej bitwy morskiej i sześciu bitew powietrznych koło wyspy Bougainville zatoniły wielką ilość lotniskowców, okrętów linowych, krążowników oraz innych okrętów różnych kategorii, a ponadto straciły prawie 600 samolotów aljanców. Minister przypomniał, że aljanci pomimo tych przegranych straci kontynuację zażarcie swoje przeciwofensywy i w dniu 15 grudnia wylądowali na Cap Markus na wyspie Nowa Brytania. Stwierdził on, że mimo to trzon aljanców sił zbrojnych został zniszczony jeszcze przed wylądowaniem, ci zaś, którym udało się szczęśliwie wylądować, znajdują się obecnie w ciężkiej sytuacji wskutek działań wojsk japońskich. Jednostki lotnictwa marynarki codziennie atakowały konwoje aljanców na wodach koło Cap Markus i nie tylko zadawały ciężkie straty aljanców okrętom wojennym, ale także dziesiątkowały ich personal i uzbrojenie.

Minister marynarki streścił łącznie sukcesy wojennej japońskiej marynarki bojowej

straże republikańskiej armii i wyrażają przekonanie, że nowa włoska armia, która jest w toku szybkiego tworzenia się, przez swój energiczny udział po stronie niemieckiego sprzymierzeńca, wywoła smutne wspomnienia zdrady Badoglio i zaprowadzi Włochów znów na drogę honoru i zwycięstwa.

W ciągu dwóch miesięcy od października następująco:

zatonęło 16 lotniskowców, 5 okrętów linowych, 26 krążowników, 8 kontrtorpedowców, 11 łodzi podwodnych i 33 transportowców. Ciężko uszkodzono 8 lotniskowców, 4 okręty linowe, 25 krążowników, 8 kontrtorpedowców i 15 transportowców.

Minister zwrócił uwagę, że w porównaniu z temi potwornymi stratami aliantów Japończycy ponieśli jedynie następujące straty: dwa krążowniki zostały lekko uszkodzone, a dwa kontrtorpedowce zatopione.

Minister oświadczył, że w tym samym okresie czasu zestrzelono w przybliżeniu 940 samolotów aljanców, podczas gdy straty japońskie dochodzą do około 240 maszyn.

W zakończeniu minister marynarki podkreślił, że aljanci ze względów wewnętrzno-politycznych podejmują przeciwofensywę za wszelką cenę, jednak te próby, dokonywane bez względu na straty, przypłacają oni przerażającymi ofiarami w ludziach i materiale. Siły marynarki japońskiej od chwili wybuchu wojny przypłaciły aliantów o kolosalne straty. Dotychczas stracili oni 170.000 ludzi w poległych i dwa razy tak wiele w rannych.

Japoński atak lotniczy na Czitagong.

Tokio, 29 grudnia. Po raz drugi od czasu zakończenia się okresu monsunów wybory bombowce i myśliwce japońskiego lotnictwa armii powzięły masowy atak na Czitagong.

Bezpośrednimi trafieniami bomb wzniecono pożar na transportowcu aljanców, pojemności 5 tysięcy bryt., który tam był zakotwiczony. Zbombardowano również urządzenia portowe, magazyny itd.

Sukces niemieckich myśliwców.

W walkach powietrznych nad północnymi Włochami aljanci stracili 19 bombowców.

Berlin, 29 grudnia. Dnia 28 grudnia w godzinach południowych, jak się dowiaduje DNR, w rejonie północnych Włoch myśliwce niemieckie, które wystartowały wskutek alarmu, zaatakowały 25 czteromotorowych bombowców Stanów Zjednoczonych nadlatujących pod ochroną myśliwców.

W gwałtownych utarczkach powietrznych myśliwce niemieckie zniszczyły pierwszą grupę złożoną z 9-ciu czteromotorowych bombowców, a drugą grupę odrzu-

Dalszy wywóz włoskich dzieci do Unii Sowieckiej.

Rzym, 29 grudnia. Przygotowania do drugiego zbiorowego transportu południowo-włoskich dzieci do Unii Sowieckiej są już prawie na ukończeniu, jak donosi o tym rzymskie radio.

W czasie, kiedy pierwszych siedem okrętów transportowych były załadowane niebezpiecznymi dziećmi włoskimi w porcie Syrakuz, to obecnie jako miejsce załadunku wybrano port w Catanii. Kilka wielkich transportowców stoi gotowych przy molo Vecio w porcie Catanii.

Nowe nominacje w obozie aliantów.

Sztokholm, 29 grudnia. W Londynie podano do wiadomości dalsze dodatkowe nominacje jako wynik konferencji pomiędzy Rooseveltem a Churchillem.

Głównodowodzącym na środkowym Wschodzie pod najwyższym dowódcą aljanców śródziemnomorskiego terenu wojennego mianowano generała Pageta. Zastępcą najwyższego dowódcy pod generałem Eisenhowerem zamianowano marszałka lotnictwa Sir Arthura Teddera.

Santander ku czci pomordowanych Hiszpanów.

Madryt, 29 grudnia. Miasto portowe Santander obchodziło wczoraj śludną rocznicę masowego morderstwa bolszewickiego, popełnionego na pokładzie komunistycznego statku jeńców Alfonso Perez.

Uroczystą mszą żałobną, w której uczestniczyły czołowe osobistość władz miejskich, uczęsto społeczeństwo miasta Santander pamięć 160 Hiszpanów, którzy z przyczyny swego narodowego nastawienia zostali pomordowani przez bolszewików na pokładzie statku. Podkreśla się, że to masowe morderstwo dlatego utrwaliło się w pamięci niezniszczalnie, ponieważ przywódcy komunistyczni zarządzili, aby jeńcy przy mrozie zimowym, bez żadnej prawdy odzieży poddani zostali osmaganiu i torturom zanim ich pomordowano.

Rommel na inspekcji obszarów zachodnich.

Berlin, 29 grudnia. Po wyczerpujących omówieniach, przeprowadzonych przez generalnego marszałka polnego Rommela z generalnym marszałkiem polnym Rundstedtem, obejrzał generalny feldmarszałek Rommel w ubiegłym tygodniu umocnienia na zachodzie i stwierdził gotowość bojową na tym europejskim odcinku. Marszałek polny Rommel po dokładnym obejrzeniu doprowadzonych do najwyższego stanu technicznych doskonałości urządzeń obronnych, zakończył swoją inspekcję licznymi konferencjami z miejscowymi dowództwami.

Nowy prefekt Rzymu.

Rzym, 29 grudnia. Dekretem Mussoliniego adwokat Eduardo Salerno został mianowany prefektem prowincji rzymskiej. Salerno piastował już poprzednio stanowisko prefekta w Syrakuzach, Braccii i Bolonii.

Z walk w połudn. Włoszech.

Berlin, 29 grudnia. Agencja „Telepress” dowiadyuje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o walkach w południowych Włoszech:

Na głównych odcinkach walki, mianowicie na północ od drogi Mignano—Casino, jakoteż w wysokim Apeninie oraz wreszcie na nadbrzeżnym odcinku adriatyckim toczyły się dalej w dniu wczorajszym ożywione i częstokroć gwałtowne zmagania. W rejonie Mignano na przedpolu linii niemieckich utknęły znowu nowe wypady Amerykanów. Skutkiem znaczących strat, jakie wojska Clarka poniosły w czasie świąt Bożego Narodzenia, przybyszą tymczasem dalsze posiłki do rejonu frontowego piątej armii amerykańskiej. Koncentracje oraz ruchy manewrowe tych oddziałów kilkakrotnie były przedmiotem pomyślnego bombardowania przez ciężką artylerię niemiecką.

Na północ od Venafro w wysokogórskim rejonie Apeninów formacje marokańskie poniosły bardzo krwawe straty w czasie kilkakrotnie powtarzanych ataków na niemieckie linie ubezpieczające. Wstrzymano je bądź to już w strefach, opanowanych przez ogień zaporowy dział i granatników niemieckich, bądź też odparto je w walce wręcz. W czasie tych zmagania Marokańczycy ponieśli bardzo dotkliwe straty.

W rejonie Montgomeri wojska alianckie przeprowadziły jedynie dwa wypadki zwiadowcze w sile plutonu w okolicy Ortory. Akcje te zostały unicestwione przez niemieckie patrole bojowe, przyczem zabrano do niewoli kilku jeńców. W pobliżu wybrzeża oddziały niemieckie zacięły broń w ciągu całego dnia wczorajszego swych pozycji w północnej części Ortory, koło San Nicola, jak również koło Willagrande, gdzie wojska kanadyjskie i indyjskie przeprowadziły dalsze ataki. Atakującym oddziałom zadano w dniu wczorajszym na południu od Ortory, jakoteż koło Willagrande tak dotkliwe straty, iż pod wieczór silnie osłabione oddziały kanadyjskie trzeba było zastąpić nowymi rezerwami indyjskimi.

Reparacja okrętu „Warspite” na razie niemożliwa.

Berlin, 29 grudnia. Międzynarodowe biuro informacyjne donosi, że pomimo najintensywniejszych wysiłków odnośnych stoczni okrętowych nie udało się dotąd przywrócić do stanu pełnej używalności okrętu wojennego „Warspite”, przy zastosowaniu środków, będących do dyspozycji.

Okręt ten od około ośmiu tygodni leży w dokach gibraltarskich w bardzo ciężkich uszkodzeniach. „Warspite” ma podobno w niedługim czasie opuścić Gibraltar, aby odzyskać swą pełną sprawność wojenną w innym porcie.

Fachowcy podkreślają, że uszkodzenia tego okrętu posiadają charakter tak poważny, iż potrzeba będzie jeszcze zapewne długiego okresu czasu do ich usunięcia. Nie można jeszcze przewidzieć, czy wówczas będzie ten okręt mógł być użyty w całej pełni.

Sensacyjny pojedynek.

Madryt, 29 grudnia. Między argentyńskim generałem Armando Verdaguem a poprzednim prezydentem sądu La Plata dr Juliánem Moreno z powodu sprawy honorowej odbył się w Buenos Aires pojedynek pistoletowy. Mimo dwukrotnej wymiany kul obojga kontrahenci nie ponieśli żadnego zranienia, uchylił się jednak stanowczo od pojednania.

FELJETON NAUKOWY.

Sztuczna hodowla ostryg.

(ap) Kraków, 29 grudnia.

Starożytni pisarze przekazali nam wiadomość, że Rzymianie, siedzący około narodzenia Chrystusa w Colonia Maudia Ara Agrippina, dzisiejszej Kolonii, obficie spożywali wzięte ostrygi — sławione na wybrzeżu holenderskim.

Specjalni posłańcy konni dokonywali wówczas przewozu ostryg w jak najkrótszym czasie. Prawdziwość tej wiadomości kronikarskiej potwierdzają wielkie ilości skorp ostryg, odkopywanych w Kolonii. Rzymscy posłańcy zniknęli w mrokach przeszłości już dawno i nastąpił mijał nowoczesnym środkiem komunikacyjnym — ostryga jednak stała się w Kolonii przedmiotem zbytku, za który płaci się wysokie ceny. Miejsce jej zajęły inne skorpia.

Dziś ostryga jest do pewnego stopnia potrawą narodową części mieszkańców Francji. Ogólne spożycie tego smacznego skorupaka ogranicza się głównie do zachodnich departamentów, położonych nad oceanem Atlantyckim, a sięga w głąb kraju do tych miejscowości, które mają szybkie i sprawne połączenie z wybrzeżem i miejscami połowu. — Ostryga, jak również podobne skorupaki, znosi wprawdzie dłuższe podróże, wymaga jednak szybkiego i fachowego przewozu. Związana strona techniczna urządzeń transportowych ma w tym wypadku pierwszorzędne znaczenie.

Ostrygi nie brak w ładnej lepszej restauracji, położonej w szerokim pasie nadatlantyckim Francji lub też w Paryżu. Sposób jej przyrządzania jest tak rozmaity, że każdy może wybrać sobie na umiarkowane pieniądze, odpowiednią jego smakowi potrawę. Obfitość ostryg zawiązuje Francja nksztaltowaniu się wybrzeży morskich, które sprzyja rozwojowi ostryg, a nadto i jej

Zacięte walki na Wschodzie toczą się dalej.

Sowieckie próby przełamania w rejonie Witebska załamały się.

Berlin, 29 grudnia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führera w dniu 28 grudnia:

Samoloty myśliwskie zatopili w cieśninie Kerczu jeden ścigacz sowiecki. Na południowy zachód od Dniepropetrowska i na południowy wschód od Kirowogrodu odparto w przeciwdzierzeniu ataki sowieckie. Własne ataki na północ od Kirowogrodu postępują korzystnie naprzód. W rejonie bojowym pod Żytomierzem silny nacisk nieprzyjaciela trwał również w dniu wczorajszym. Zniszczono 20 czołgów nieprzyjacielskich.

Na północny zachód od Rzeszy na nowo wojska mogły poprawić swe stanowiska po odparciu kontrataków nieprzyjacielskich. W rejonie Witebska załamały się w za-

łartych walkach wielokrotnie próby przełamania się bolszewików. Własne przeciwdziałki odrzuciły nieprzyjaciela z kilku pozycji. W ekscytacyjnych walkach obronnych na południe od Ziobina odznaczyła się szczególnie wzmocniona turyngsko-heska 299 dywizja pieszka pod dowództwem generał-porucznika hr. von Orloa.

Na froncie południowo-włoskim doszło na zachodnim odcinku tylko do walk o lokalne znaczenie. Na północ od Venafro stracono po ciężkiej walce pewne wzgórza podczas ataku znacząco przeważających sił nieprzyjacielskich. W rejonie Ortory nasze wojska, które zaatakowały nieprzyjaciela w załartych walkach ostatnich dni bardzo ciężkie straty w ludziach i materiale, odrzuciły rudy Ortory i zajęły nowe stanowiska tuż na północny zachód od miasta.

Ciężkie straty aliantów na Nowej Brytanji.

Tokio, 29 grudnia. Japońskie jednostki marynarki zatopili w czasie od 15 do 27 grudnia na terenach Nowej Brytanji 188 alianckich statków wojennych, transportowców i innych okrętów; ciężko uszkodzonych zostało 25 statków, a zestrzelono 212 samolotów.

Przebieg rezultatów wojny marynarki w rozmaitych odcinkach jest następujący:

Przy przykładu Markus zatopiono: dwa krazowniki i dwa torpedowce, 18 lub 19 transportowców oraz więcej niż 5 barek desantowych, 6 wielkich statków przybrzeżnych i ponad 81 mniejszych statków przewozowych.

Uszkodzono: jeden krazownik, dwa

kontorpedowce, 38 transportowców, jedną łódź desantową, jeden myśliwiec przeciw łodziom podwodnym, trzy wielkie statki ładownicze, oraz pewną ilość mniejszych statków ładowniczych.

Zestrzelono: więcej aniżeli 38 samolotów. W odcinku zatoki Borgen zatopiono: dwa wielkie krazowniki, dwa wielkie transportowce. Uszkodzono: trzy wielkie transportowce. Zestrzelono 20 samolotów. Odcinek Rabaul: zestrzelono 151 samolotów. Odcinek Kaviar: zestrzelono 3 samoloty.

Na wodach północnych od wyspy Bougainville zatopiono nie zidentyfikowany okręt wojenny. Japońskie straty wynoszą 78 samolotów.

Niemiecko-szwedzka wymiana towarowa.

Sztokholm, 29 grudnia. W ciągu bieżącego tygodnia nastąpi w Sztokholmie ponowne spotkanie szwedzkiej i niemieckiej komisji rządowej celem kontynuowania — jak podaje szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych — rozmów na temat szwedzko-niemieckiej wymiany towarowej w roku 1944.

Delegacja niemiecka, składająca się z 7 osób, samolotem przybyła z Berlina do Sztokholmu.

Niemiecko-albańskie rokowania gospodarcze.

Tirana, 29 grudnia. Pomiedzy delegacjami niemiecką i albańską toczyły się w czasie od 25 listopada do 23 grudnia w Tiranie rokowania w sprawie nowego uregulowania wzajemnych stosunków gospodarczych pomiędzy Niemcami i Albanią.

Rokowania doprowadziły do zawarcia układu w sprawie uregulowania stosunków gospodarczych i układu rozrachunkowego.

Zagadnienie niezależności małych państw.

Genewa, 29 grudnia. W pewnym artykule zajmującym się tygodnik angielski „New Statesman and Nation” zagadnieniem niezależności małych państw.

Pismo to twierdzi, że na zawiłym terenie

stosunków zagranicznych niezależność powinna zawsze być pojęciem relatywnym. Suwerenność małych narodów jest z dawną iluzją romantyczną, tworzącą umiarkowaną bałkę dla niektórych ludzi z poglądów polityki dziennej. Twarda prawda nowa, decydująca w świecie nowoczesnym, jest jednakowoż fakt, że technika prowadzenia wojny, a przede wszystkim wojna lotnicza posiada obecnie tak potężne gospodarcze źródła pomocnicze w swych przesłankach, że małe państwa w ogóle już nie są w stanie skutecznie prowadzić samodzielnej swej obrony.

Wojna obecna — jak wywodzi w dalszym ciągu wspomniane czasopismo — skierowała do Londynu pół tuzina rządów suwerennych, które — spodziewamy się — swych lat wygnania użyły do politycznych rozmyślań na temat znaczenia i wartości niezależności w epoce samolotów nurkujących i czołgów. Od tych lat począwszy przyjął się jednak zwyczaj u myślicieli nastawionych politycznie lewicowo, że osławiają się oni z myślenia o ograniczeniu suwerenności. Suwerenność stała się niebezpieczną i obciążającą iluzją, neutralność zaś zbytkiem niemożliwym.

Eisenhower o stalach terrorystycznych.

Sztokholm, 29 grudnia. General Eisenhower odwiedził, jak donosi brytyjska służba informacyjna, w poniedziałek przed przedstawicielami prasy, że nie wierzy w to, aby ataki bombowe mogły pokonać Bieże Niemiec.

Stimson przyznaje się do ciężkich strat.

Sztokholm, 29 grudnia. Oświadczenia ministra wojny Stimsona na temat niespodzianego ataku lotników niemieckich na Bari wywołały w opinii publicznej tem większą sensację, że po raz pierwszy od początku wojny Stimson otwarcie przyznał się do poniesionej porażki.

Koła polityczne sądzą, że porażka ta musiała posiadać charakter rozległy i bardzo poważny, w przeciwnym bowiem razie nie mówiliby rząd o niej w sposób tak otwarty. W niektórych kołach mówi się o „małym Pearl Harbour”, z którego przyczyny mogłyby wynikać bardzo ciężkie na pewien czas warunki dla prowadzenia wojny we Włoszech. Przedewszystkiem zaś niepokój wzbudziła wzmianka Stimsona o ciężkich stratach, jakie poniosło zaopatrzenie całej armii amerykańskiej.

Nowe sukcesy japońskie.

Tokio, 29 grudnia. Główna kwatera cesarska podaje do wiadomości:

Nasze wojska okupacyjne od niedzieli toczą zacięte walki z oddziałami alianckimi, które wylądowały na zachodnim wybrzeżu Cap Gloucester (Nowa Brytanja).

Sily lotnicze marynarki dokonały w niedzielę niespodziewanego nalotu na konwoj aliancki w zatoce Borgen, przyczem odniosły następujące sukcesy: zatopiono 2 krazowniki i 2 duże transportowce, uszkodzono 3 duże transportowce, a zestrzelono 20 samolotów. W potyczce tej własne straty wynoszą 17 samolotów, które jeszcze nie powróciły.

W poniedziałek eskadry lotnicze marynarki zaatakowały alianckie jednostki morskie oraz urządzenia w pobliżu Cap Markus, przyczem zatopiono 2 specjalne transportowce, wiozące oddziały wojskowe oraz dwa torpedowce motorowe. Zestrzelono 18 samolotów. W trzech miejscach spowodowano pożary. Własne straty obejmują 7 samolotów, które nie powróciły jeszcze do swych baz wypadowych. Ponadto lotnictwo marynarki zaatakowało w poniedziałek około 50 samolotów, które dokonywały nalotu na Rabaul. Zestrzelono 23 aparaty alianckie, a własne straty wynoszą 6 samolotów, które jeszcze nie powróciły.

Straty USA pod przyłaskiem Gloucester.

Sztokholm, 29 grudnia. Donoszą z Waszyngtonu, że w dniu 28 XII na pewnej konferencji prasowej stwierdził minister marynarki Stanów Zjednoczonych Knox, iż straty Stanów Zjednoczonych, poniesione pod przyłaskiem Gloucester, określa się na jeden kontorpedowiec i jeden ułanowiec przybrzeżny. Oba te statki zatopione zostały przez samoloty japońskie w około 4 godziny po wylądowaniu sił Stanów Zjednoczonych.

Brazylii brak materiałów pędnych.

Madryt, 29 grudnia. Donoszą z Rio de Janeiro, że w Brazylii zaopatrzenie w materiał pędny powoduje dalsze niesłychane trudności, ponieważ zapasy kureczą się z dnia na dzień.

Brazylijski urząd dla materiałów pędnych był więc zmuszony ograniczyć o nowych, poważnych ograniczeniach. Przydział dzienny obniżono o 80.000 litrów. Równocześnie brazylijski urząd dla materiałów pędnych podał do wiadomości, że nie ma już widoków na przydział benzyny dla wozów prywatnych.

Oba gatunki się zadomowiły i rozwijają się pomyślnie, dając hodowcom wielkie zyski.

Technika nowoczesnej hodowli.

Kiedy odpływ odłania znaczną część zatoki Arcachon, ukazuje się labirynt ogrodzeń, dzielących dno morskie na liczne większe lub mniejsze parcele. Wewnątrz ogrodzeń umieszczone są obciążone kamieniami skrzynie, właściwe hodowle, w których podrastają ostrygi.

W maju wylęgają się młode ostrygi i pływając po zatoce, szukają korzystnego miejsca do ucieplenia się. Im więcej ostryg zadomowi się w obrębie pewnej ogrodzonej hodowli, tem lepsze zapowiadają się zbiory. Z wielkimi też napięciem śledzą hodowcy pływające roje ostryg, a specjalna stacja obserwacyjna wydaje codziennie lub co kilka godzin komunikaty o prądach w zatoce, o temperaturze, o ruchach pływających ławic i o przewidywanych wynikach zbiorów.

Małe ostrygi osiedlają się w dużych skrzyniach, umieszczonych w wielkiej ilości obok siebie i nad sobą na dnie zatoki. Wnętrze skrzyni podzielone jest na małe komórki dachówkami, obłożonymi gliną i pobielonymi wapnem.

Małe ostrygi podrastają w ciągu lata, jesienią i zimą. W ciągu następnej wiosny wynoszą hodowcy skrzynie na brzeg, odrywają przyłączone w skrzyniach ostrygi i przenoszą je do odpowiednio urządzonej parków, w których dalej się rozwijają.

Praca hodowcy jest bardzo ciężka. Polega ona na tepieniu szkodników, które dostały się do zatoki, oraz chronieniu ostryg przed większymi fałami i piaskiem. Do pracy hodowcy należą także odrywanie od czasu do czasu wielkimi widłami ostryg od dna morskiego, co bardzo sprzyja ich rozwojowi. — W trzecim dopiero roku ostrygi podrosły już tak dalece, że mogą być oddane do handlu. Połowy odbywają się w chłodnej porze roku w tak zwanym sezonie ostrygowym. Zebrane przy pomocy długich widel ostrygi gromadzi się w drewnianych wiadrach. By je po przesortowaniu i zapakowaniu odesłać na miejsce przeznaczenia.

okoliczności, że mieszkańcy rozumiejący wczesnie znaczenie morza dla wyżywienia ludności, poświęcili hodowli ostryg wiele czasu i pieniędzy.

Ostryga, jak każde inne zwierzę, wymaga pewnych, jej rozwojowi sprzyjających warunków. Żyje ona na głębokości morskiej, wynoszącej od 10 do 50 metrów. Woda musi mieć temperaturę co najmniej 18 stopni Celsjusza, a zawartość soli musi wynosić co najmniej 17 części na 1000 części wody morskiej. Prócz tego dno morskie nie może być piaszczyste. W okolicach, w których warunki te nie zachodzą, ostryga ginie.

Stosunek człowieka do morza ulegał z biegiem czasu zmianom. Do niedawna rozpowszechnione było zdanie, że najlepsze wyzyskanie morza polega na wydobyciu jak największej ilości jego skarbów. Była to gospodarka rabunkowa, prowadząca często do bezpowrotnego wyniszczenia fauny i flory morskiej. Wnet jednak zrozumiano, że praca i plenienie pól wód morza, dają wielkie zyski. Wymieranie ostryg w pewnych okolicach spowodowane było mierz nieuniknionymi zjawiskami naturalnymi — bardzo często jednak przyczyna tkwiła w niszczącej działalności człowieka.

Wychodząc z tych założeń, przystąpiono we Francji już wcześniej do zakładania sztucznych hodowli ostryg w tych częściach wybrzeża oceanu Atlantyckiego, które sprzyjały rozwojowi tego mięsaka. Myśl założenia hodowli nie była zresztą nową. Plinius, Horacy i Anoniusz opowiadają, że starożytni Rzymianie prowadzili już podobne hodowle. Tak np. założył Sergjusz Orata koło Baji tak zwane ogrody ostryg, przeznaczane do tuczenia mięsaków. Najstarsza hodowla ostryg założono we Francji w miejscowości Marepnes i Capcote — światowego rozgłosu doczekał się jednak dopiero w Arcachon.

Hodowla ostryg w Arcachon.

Miejscowość Arcachon leży w południowo-zachodniej części kraju, między miastami Bordeaux i Biarritz. Wybrzeże morskie tych okolic jest pozbawione uroku, a departamenty tej części Francji są ubogie. Miejscowość położona jest nad rozległą zatoką, zajmującą około 15.000 hekta-

rów powierzchni i oddzielona od otwartego morza dwoma wąskimi pasami ziemi, wybiegającymi w morze. Połączenie zatoki z morzem szerokie jest na kilka kilometrów. Oba półwyspy, oddzielające niby tamę, zatokę od morza, sprawiają, że fale burzliwej zatoki Biskajskiej nie dochodzą do Arcachonu i że dno morskie wolne jest od piasku.

Pierwsze próby założenia w tem miejscu hodowli ostryg sięgają 1849 roku. Brak wiadomości teoretycznych i doświadczeni były powodem, że hodowle nie rozwijały się początkowo pomyślnie. Dopiero w dziesięć lat później, gdy hodowla zajęła się państwem, sprawa ruszyła z miejsca. — W latach 1862 do 1865 połów dał już około 3 milionów ostryg, zachęcając tem rybaków okolicznych do zakładania coraz to nowych zakładów.

Obok zakładów hodowlanych w zatoce powstały na wybrzeżu obszerne hale targowe, sortownie, hale do pakowania i wysoki towar oraz porty dla wielu łodzi i motorówek. Wybrzeże zatoki przedstawia malowniczy widok, ponieważ ludność nosi jeszcze stroje narodowe, składające się z czerwonych spodni i niebieskich marynarek. Kobiety noszą stosownie do wieku, cienne lub jasne czepki. Nieodłączną częścią stroju są wysokie i obszerne buty gumowe.

Wiedza i praktyka.

Zatoka w Arcachon jest niejako wielką doświadczalnią, każdy sezon połowu, każdy dzień niemal przynosi nowe i ciekawe szczegóły z życia ostryg. Historia naturalna zna około 300 gatunków żyjących ostryg, podczas gdy dalszych 1000 gatunków wyginęło.

W gospodarce morskiej Europy trzy gatunki odgrywają większą rolę, a mianowicie ostryga zwyczajna, ostryga szlachetna i ostryga portugalska. W zatoce Arcachonu hoduje się ostrygę szlachetną, odznaczającą się piękną i młniewiejącą równomierną skorupą, oraz ostrygę portugalską, przywiezioną z brzegów Portugalji. Ten ostatni gatunek jest pod względem smaku mniej ceniony, a skorupa jego podobna jest do niesforemnych szorstkich kamieni. Oba gatunki wyperły się długi czas, a często jeden z nich był na wymar-

OSRAM

3-miesięczne KORRESPONDENCYJNE KURSY NOWO ZESZŁEJ KSIĘGOWOŚCI

ze szczególnym uwzględnieniem księgowości przebiekowej wg. obow. jednolitego planu kont, księgowości rolnej, administracyjnej — prowadzi PUBLICZNA KUPIECKA SZKOŁA ZAWODOWA W REICHSHOF (Rzeszów) ZŁOŻENIA: Sekretariat Szkoły, ul. Hoffmannowa 3. — Telefon 16-43. Dla absolwentów świadectwa. Na żądanie bezpłatne szczegółowe prospekty.

SAMOCHOĐOWE I KOLEJOWE

konwojowane

transporty zbiorowe

na Lwów, Warszawę i całe G. G. wykonuje szybko i sprawnie

BURO SPEDYCYJNO TRANSPORTOWE

P. WYSOCKI

Kraków, Florjańska 18.

Tel. 102-11 i 175-71.

Własne obszerne magazyny.

Wypożyczalnia

szknie ślubne, welony, narzuty, pieluchy, kostiumy, pożyczki, rekawiczki, suknie, rękawiczki, smoki, koszule.

Zamawiać wcześniej.

PARYŻANKA

Kraków, ul. Pędzichów Nr. 22.

Hurtownia

Galanterii

i Norymberszczyzny

D/H STANISŁAW I STANISŁAWA

KOZIOŁEK

WARSZAWA, UL. PRŹNĄ 8

TELEFON 6-45-17

Wysyłki zaliczeniowe, cen-

niki na żądania, najniższe

ceny, najszybsza dostawa

Higieniczna

ZASYPKA

DLA DZIECI

CHEMIEPRODUKT AGAMCZENSKI WARSZAWA

Wolne posady

Poszukuje się do niem. domu z 2 dziećmi, dzielnie, czystej pomocnicy domowej. Dobrze traktowanej zapewnione. Zgłoszenia: Kraus & Co. Kraków, Siemiradzkiego 2. 2776

Poszukujemy szoferów natychmiast. Zgłoszenia: Kraus & Co. Kraków, Siemiradzkiego 2. 2776

Dochożący na cały dzień poszukuje. Praca lekka, warunki dobre. Zgłoszenia: Kraków, Grodzka 267, III. p. ganek. 2776

Buchalterka, ze znajomością przebieki i przynajmniej początkami języka niemieckiego, potrzebna natychmiast. „Terazzo” Kraków, ul. Nadwiślańska 1, m. 7, tel. 133-15. 489

Urzędniczkę, urzędniczkę, na praktykę biurową, przyjmie natychmiast firma „Terazzo” Kraków, ul. Nadwiślańska 1, m. 7, tel. 133-15. 487

Buchalterka, biegłego w buchalterii przebiekowej, koncie plan, oraz w sprawach podatkowych i socjalnych poszukuje przedsiębiorstwo budowy baraków w Krakowie. Wymaga znajomości języka niemieckiego w słowie i piśmie. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3346”. 487

Potrzebny natychmiast czeladnik i praktykant krawiecki. Kraków, Reymonta 67, m. 3. I. p. 340

Ogrodnik na stół lub na ordynarję, z bardzo dobrą referencją, potrzebny od 1 stycznia. Zgłoszenia wraz z odpisami świadectw kierować pod adresem: Majątek Wistowice, p. Koszyce, pow. Miechów. 471

Szefowa dochożący, z dużym praktyką na cięgnię i 2 przyręczkami, popozukuje od zaraz Spółdzielni Rolniczo-Handlowa w Miechowie. 518

Fryzjer męski i fryzjerka na stałą posadę, tylko pierwszorzędne siły. Gwarantuję płać. Zgłoszenia: Kraków-Podgórze, Limanowskiego 16, „Jasła”. 604

Kucharka samodzielna, oszczędna, pracowita, potrzebna na wieś, stała posada. Zgłoszenia: Kraków, Szulskiego 6, m. 8. 987

Uczeń do praktyki krawieckiej potrzebny zaraz. Zakład krawiecki Jan Węga, Kraków, Stradomska 7. 1105

Inteligentna dziewczyna do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa jednoosobowego poszukiwana, dobre warunki. Zgłoszenia: Kraków-Lagiewniki, „Orkana 190 do 9 rano, lub po 3 popołudniu. 1160

Dochożący do sprzątania (parę godzin), potrzebna. Kraków, Grodzka 47. Pralnia. Siłownia, ucznia, ze świadectwami do 3 osób, z gotowaniem, przyjmie zaraz, na dobrych warunkach. Kraków, ul. Starowidna 29/38. 2718

Dziewczyna do sprzątania i do kuchni będzie natychmiast przyjęta. Płać i utrzymanie. Hotel Polonia, Kraków, ul. Basztowa 25. 2753

Starsza pani, emerytka, lub pracująca, do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa jednoosobowego, w godzinach popołudniowych, poszukiwana. Dobre warunki, możliwość pomieszczenia na stałe. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 2781”. 2753

Młoda, inteligentna, sympatyczna panienka, do małego dziecka, przyjmie zaraz, na wyjazd do folwarku. Jan Br. Potocki, Kraków, Reymonta 7, I. p., od 3-4 popoł. 683

Młoda starsza, kulturalna, ze znajomością szycia i gotowania, potrzebna do nadzoru domu i 2-letni dziecka, za utrzymanie, chętnie emerytka. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 754”. 683

Fryzjerka, siła pierwszorzędna, trwała, wodna, ielazkowa, manicure potrzebna. Posada co obięcia natychmiast. Warunki: pensja, utrzymanie i mieszkanie. Hetwikowa, Brzeska, Rynek 20. 2753

Służąca z dobrym gotowaniem potrzebna od zaraz. Kraków, Blich 4, m. 5. Ucznia i uczennicę przyjmie do nauki fryzjerskiej. Zakład fryzjerski, Kraków, Feljanczek 27. 1146

Fryzjerka, kulturalna, przyjmie, posada stała, utrzymanie, mieszkanie, zaraz. Skawina, Drożdżewicz. 1554

Gospodyni-kierowniczka, która potrafi samodzielnie prowadzić większe gospodarstwo, poszukiwana zaraz. Zgłoszenia: „Sobli-Rohr” Drożdżewice b. Gódek, tel. 60000 84. 3450

Z powodu śmierci długoletniej gospodyni poszukuje się od zaraz do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa dworskiego pilnej gospodyni, młodziwej z językiem niemieckim. Wymagane wykształcenie praktyczne umiejętności w gotowaniu, pieczeniu, zaprawianiu, oraz hodowli drobiu, ponadto należy przy dojeniu. Zgłoszenia kierować: Majątek Polska Haller, powiat Kraków, poczta i kotel Skawina. 2753

Buchalter przyjmie pracę gospodową, zakłada księgi, sporządza bilansy. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 711”. 2753

Bilantista, poważna siła, wszystkie systemy, ramowy plan kont, zakłada, prowadzi, nadzoruje, zamyka księgi, przyjmie pracę na kilka godzin dziennie. Kraków, Michałowski 14/9, ostatni godz. 9-10, 15-18. 773

Ogrodnik z kilkunastoletnią praktyką w większych ogrodach, zmienia posadę od 1 stycznia 1944 lub później tylko do dworu na ordynarję. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 908”. 773

Łośnik z egzaminem państwowym, z duższą praktyką leśną i rolną przyjmie posadę, zarząd lasu. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 986”. 773

Rolnik, kawaler, lat 41, energiczny, zdolny, orientujący się doskonale w przemyśle, handlu, niemiecki, szkła posady, korespondencja. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1159”. 773

Technik dentysta poszukuje pracy, miejscowość obojętna. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1309”. 773

Szefowa-kucharka, zjadający się na maszynach rolniczych, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Młoda dziewczyna poszukuje posady. Dobre warunki, kawaler, posiada własną kuchenkę, zmieni posadę od Nowego Roku. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1313”. 773

21-letnia panienka, 4 lata Szkoły Handlowej, rok pracy biurowej w dużej instytucji w dziale głównej buchalterii, przyjmie natychmiast jakiegokolwiek posadę biurową lub inną pokrewną. Najchętniej na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1425”. 773

Ogrodnik w sile wieku poszukuje samodzielną posadę. A. Mika, Brodka, powiat wisko, p. Tenczynek. 1155

Zakopano Krupówki. 1000 m3 za bezcen sprzedaje „Lokata”. Kraków, św. Sebastjana 18, m. 6. 2233

Wielka jasińska. Parcela budowlana, 800 m² b. tanio do sprzedania. Kraków, Basztowa 10/1. 2708

Polowe domu jednorodzinnego, blisko tramwaju, sprzedaje: Kraków, Starowidna 27, m. 6. 3452k

Willę 14 nb. — komf., w Zakopan